

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан Біологічного факультету
Л.О. Омелянчик

(підпис)

» _____ 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Біогеографія

підготовки бакалавр

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «014.07 Середня освіта (Географія)»

спеціальності 014 Середня освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Ткач Євген Вікторович

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствознавства та іхтіології

Протокол № 11 від "21" 08 2024 р.

(підпис)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

2024 рік

Викладач: *Ткач Євген Вікторович*

Зв'язок з викладачем:

E-mail: tkachievgen@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: (061) 228-75-79 (кафедра), (050) 805-98-98

Інші засоби зв'язку: **особисті повідомлення у СЕЗН ЗНУ Moodle, Telegram, ZOOM.**

Кафедра: *біології лісу, мисливствознавства та їхтіології, III корпус ауд.,217*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «біогеографія» є формування у студентів знань про закономірності просторового розподілу живих організмів на Землі, дослідження впливу екологічних, географічних та еволюційних факторів на формування біомів і екосистем, а також розвиток навичок аналізу і прогнозування змін у біогеографічних процесах, які впливають на біорізноманіття та екологічну рівновагу на різних рівнях організації життя; набуття соціально запитаних умінь і навичок, готовності до вирішення завдань практичного характеру, спрямованих на ефективне та раціональне використання земельних ресурсів і екологічний захист довкілля.

Пререквізити: Навчальна дисципліна «Біогеографія» вивчається на базі знань, умінь і навичок, отриманих здобувачами вищої освіти під час опанування таких загальних дисциплін:

- Географія (загальний курс)
- Геологія з основами геоморфології
- Метеорологія та кліматологія
- Ботаніка
- Зоологія (базові поняття про органічний світ)

Здобувачі повинні мати чіткі уявлення про закономірності формування кліматичних поясів, геологічну історію Землі (рух літосферних плит), а також знати основні біологічні ознаки живих організмів та їхню роль у колообігу речовин.

Постреквізити: Результати навчання, сформовані під час вивчення дисципліни «Біогеографія», є підґрунтям для подальшого опанування таких курсів:

- Ландшафтна екологія
- Раціональне природокористування та охорона природи
- Географія природних ресурсів
- Рекреаційна географія та туризм

Знання та практичні навички з біогеографії використовуються здобувачами вищої освіти під час:

- аналізу поширення видів рослин і тварин на різних материках та в океанах;
- виділення біогеографічних областей та оцінки ендемізму флори і фауни;

- проходження польових практик з вивчення рослинного покриву та тваринного світу певної території;
- прогнозування змін у біотах під впливом кліматичних факторів або антропогенного навантаження;
- виконання курсових та дипломних робіт, присвячених заповідній справі та збереженню біорізноманіття.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	5-й
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	90
Лекційні заняття	4
Лабораторні заняття	2
Самостійна робота	84 год.
Консультації	<i>Поточні очні консультації проводяться за потреби у середу з 11.00-14.00, ауд 217. Проведення дистанційних консультацій з використання платформ: gmail, ZOOM, Moodle та Telegram (у робочий час).</i>
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6325

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК. Здатність вирішувати складні екологічні, охорони довкілля та збалансованого природокористування завдання: Включає проведення досліджень та інновацій, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.	Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний). Лекції, бесіди, спостереження, пояснення. Метод проблемного викладу матеріалу. Дослідницький. Медіаграмотність. Факчекінг. Практичні роботи, дослід, індивідуальне дослідницьке завдання.	Форми оцінювання: поточне, підсумкове. Методи оцінювання: тестування. метод інтерв'ю, опитування, імітаційна діяльність (моделювання), спостереження за навчальною діяльністю студентів, письмовий контроль, практичний контроль.
К2. Уміння робити виважені рішення на основі наявної інформації та аналізу.		
К3. Здатність генерувати оригінальні та ефективні рішення.		
К4. Здатність розробляти та управляти проектами		
К7. Здатність надихати та спрямовувати команду для досягнення спільних цілей..		
СК1. Знання новітніх тенденцій та досягнень, необхідних для дослідницької та інноваційної діяльності.		
СК2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.		
СК5. Уміння чітко і зрозуміло передавати інформацію та висновки як спеціалістам, так і широкому загалу.		
СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.		
СК7. Уміння управляти процесами в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.		
СК10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної безпеки на довкілля та людину.		
ПР04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проєктів в умовах суперечливих вимог.		
ПР05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проєктів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень		
ПР08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.		
ПР09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.		
ПР12. Уміння аналізувати вплив антропогенних факторів на природні середовища.		
ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.		
ПР14. Застосовувати нові підходи для вироблення		

стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.		
ПР 16. Здатність адаптувати стратегію до екологічних умов для забезпечення стійкого розвитку.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Біогеографія

Що таке біогеографія, і які основні її завдання?

Які методи використовуються для вивчення біогеографії?

Як біогеографія відрізняється від інших наукових дисциплін, таких як екологія та зоологія?

Які основні біогеографічні регіони Землі, і які їх характеристики?

Які історичні етапи розвитку біогеографії як науки можна виділити?

Тема 2. Поняття про біосферу

Що таке біосфера, і як вона визначається в сучасній науці?

Які компоненти утворюють біосферу, і як вони взаємодіють?

Як діяльність людини впливає на біосферу?

Яка роль біосфери в глобальних екологічних процесах?

Які основні етапи розвитку концепції біосфери?

Тема 3. Ареал

Що таке ареал, і як його визначають у біогеографії?

Які фактори впливають на формування і зміну ареалів видів?

Які типи ареалів виділяють у біогеографії (основні та другорядні)?

Як змінюються ареали видів у відповідь на кліматичні зміни?

Які методи використовують для вивчення і моніторингу ареалів видів?

Тема 4. Вплив факторів середовища на організми

Які основні фактори середовища впливають на організми?

Як кліматичні фактори (температура, вологість, освітлення) впливають на розподіл видів?

Які фізико-хімічні фактори середовища мають найбільший вплив на біоти?

Як біотичні фактори (конкуренція, хижацтво, симбіоз) впливають на екологічні ніші?

Які адаптації організмів до змінних умов середовища можна спостерігати?

Тема 5. Центри походження видів культурних рослин і тварин

Що таке центри походження видів, і як їх визначають?

Які є основні центри походження культурних рослин та тварин?

Як центри походження видів впливають на агрономічну та зоотехнічну практику?

Які історичні та еволюційні процеси сприяли формуванню центрів походження видів?

Як сучасні наукові дослідження допомагають виявляти нові центри походження видів?

Тема 6. Біоценоз

Що таке біоценоз, і які його основні складові частини?

Які основні типи біоценозів виділяють у біогеографії?

Як відбувається формування і зміна біоценозів?

Яка роль біоценозу в екологічних системах і для підтримання біорізноманіття?

Як зміни в біоценозі можуть вплинути на екологічний баланс?

Тема 7. Флористичне і фауністичне районування Землі

Що таке флористичне і фауністичне районування, і для чого їх використовують?

Які основні флористичні і фауністичні райони Землі?

Які критерії використовують для визначення флористичних і фауністичних районів?

Як районування впливає на охорону біорізноманіття та екологічне управління?

Які методи дослідження використовуються для створення карт флористичного та фауністичного районування?

Тема 8. Біогеографічне районування території України

Що таке біогеографічне районування території України, і які його основні цілі?

Які основні біогеографічні райони виділяють на території України?

Які фактори впливають на біогеографічне районування України?

Як біогеографічне районування допомагає в охороні навколишнього середовища та управлінні природними ресурсами?

Які сучасні дослідження проводяться для уточнення біогеографічного районування України?

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д.ф.	
Лекція 1	Біогеографія. Поняття про біосферу	2	щотижн я
Лабораторна робота 1	Перелік питань, завдань, текст лабораторної роботи викладено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6325	2	щотижн я
Самостійна робота	Питання для розгляду Що таке біогеографія, і які основні її завдання? Які методи використовуються для вивчення біогеографії? Як біогеографія відрізняється від інших наукових дисциплін, таких як екологія та зоологія? Які основні біогеографічні регіони Землі, і які їх характеристики? Які історичні етапи розвитку біогеографії як науки можна виділити? Що таке біосфера, і як вона визначається в сучасній науці? Які компоненти утворюють біосферу, і як вони взаємодіють? Як діяльність людини впливає на біосферу? Яка роль біосфери в глобальних екологічних процесах? Які основні етапи розвитку концепції біосфери?	12	щотижн я
Лекція 2	Ареал. Вплив факторів середовища на організми.	2	щотижн я
Лабораторна робота 2	Перелік питань, завдань, текст лабораторної роботи викладено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6325	2	щотижн я
Самостійна робота	Питання для розгляду Що таке ареал, і як його визначають у біогеографії? Які фактори впливають на формування і зміну ареалів видів?	11	щотижн я
	Які типи ареалів виділяють у біогеографії (основні та другорядні)? Як змінюються ареали видів у відповідь на кліматичні зміни?		

	<p>Які методи використовують для вивчення і моніторингу ареалів видів?</p> <p>Які основні фактори середовища впливають на організми?</p> <p>Як кліматичні фактори (температура, вологість, освітлення) впливають на розподіл видів?</p> <p>Які фізико-хімічні фактори середовища мають найбільший вплив на біоти?</p> <p>Як біотичні фактори (конкуренція, хижацтво, симбіоз) впливають на екологічні ніші?</p> <p>Які адаптації організмів до змінних умов середовища можна спостерігати?</p>		
Лекція 3	Центри походження видів культурних рослин і тварин	2	щотижн я
Самостійна робота	<p>Питання для розгляду</p> <p>Що таке центри походження видів, і як їх визначають?</p> <p>Які є основні центри походження культурних рослин та тварин?</p> <p>Як центри походження видів впливають на агрономічну та зоотехнічну практику?</p> <p>Які історичні та еволюційні процеси сприяли формуванню центрів походження видів?</p> <p>Як сучасні наукові дослідження допомагають виявляти нові центри походження видів?</p>	11	щотижн я
Лекція 4	Біоценоз	2	щотижн я
Самостійна робота	<p>Питання для розгляду</p> <p>Що таке біоценоз, і які його основні складові частини?</p> <p>Які основні типи біоценозів виділяють у біогеографії?</p> <p>Як відбувається формування і зміна біоценозів?</p> <p>Яка роль біоценозу в екологічних системах і для підтримання біорізноманіття?</p> <p>Як зміни в біоценозі можуть вплинути на екологічний баланс?</p>	11	щотижн я
Лекція 5	Флористичне і фауністичне районування Землі	2	щотижн я
Самостійна робота	<p>Питання для розгляду</p> <p>Що таке флористичне і фауністичне районування, і для чого їх використовують?</p> <p>Які основні флористичні і фауністичні райони Землі?</p> <p>Які критерії використовують для визначення флористичних і фауністичних районів?</p> <p>Як районування впливає на охорону біорізноманіття та екологічне управління?</p> <p>Які методи дослідження використовуються для створення карт флористичного та фауністичного районування?</p>	11	щотижн я
Лекція 6	Біогеографічне районування території України	2	щотижн я
Самостійна робота	<p>Питання для розгляду</p> <p>Що таке біогеографічне районування території України, і які його основні цілі?</p>	11	щотижн я
	<p>Які основні біогеографічні райони виділяють на території України?</p> <p>Які фактори впливають на біогеографічне районування України?</p> <p>Як біогеографічне районування допомагає в охороні навколишнього середовища та управлінні природними ресурсами?</p> <p>Які сучасні дослідження проводяться для уточнення</p>		

	біогеографічного районування України?		
--	---------------------------------------	--	--

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лабораторна робота 1	Опитування, завдання самостійної роботи 1, виконання лабораторної роботи 1.	Вимоги до виконання та оформлення лабораторної роботи подано у СЕЗН ЗНУ, на сторінці дисципліни «Меліорація та рекультивация земель», адреса: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6325	Термін виконання – до наступного лабораторного заняття. 5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу, лабораторна робота виконана у повному обсязі, згідно вимог;	5
Лабораторна робота 2	Опитування, завдання самостійної роботи 2, виконання лабораторної роботи 2.	де надаються вимоги до необхідного обладнання, покроковий хід виконання лабораторної роботи та вимоги до узагальнення отриманих результатів. Питання для підготовки до опитування (питання лекції, див. розд. 3) та перевірки самостійної роботи див. табл. 4.	4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок, лабораторна робота виконана з несуттєвими помилками;	5
			2-3 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, лабораторна робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;	5
			1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання лабораторної роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	
Контрольна робота 1	Написання письмової роботи за змістовими модулями 1-3, або тестування СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки до контрольної роботи – див. розд. 3	5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання контрольної роботи розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні,	10

			<p>викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>4 бали – питання контрольної роботи розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>2-3 бали – до 30 % питань контрольної роботи роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань контрольної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p>	
		<p>Вимоги до виконання та оформлення лабораторної роботи подано у СЕЗН ЗНУ, на сторінці дисципліни «Меліорація та рекультивация земель», адреса: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6325</p> <p>де надаються вимоги до необхідного обладнання, покроковий хід виконання лабораторної роботи та вимоги до узагальнення отриманих результатів.</p> <p>Питання для підготовки до опитування (питання лекції, див. розд. 3) та перевірки самостійної роботи див. табл. 4.</p>	<p>Термін виконання – до наступного лабораторного заняття.</p> <p>5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу, лабораторна робота виконана у повному обсязі, згідно вимог;</p> <p>4 бали – питання розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>10</p>
			<p>методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок, лабораторна робота виконана з несуттєвими помилками;</p> <p>2-3 бали – до 30 % питань певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються не вірно, лабораторна робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань</p>	

			певної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмною дисципліною використовуються неправильно; виконання лабораторної роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.	
Контрольна робота 2	Написання письмової роботи за змістовими модулями 4-6, або тестування у СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки до контрольної роботи – див. розд. 3	<p>5 балів здобувачі вищої освіти отримують якщо питання контрольної роботи розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>4 бали – питання контрольної роботи розкриті без суттєвих помилок, здобувачі освіти демонструють володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>2-3 бали – до 30 % питань контрольної роботи роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмною дисципліною використовуються не вірно;</p> <p>1 бал здобувачі освіти отримують якщо понад 30 % питань контрольної роботи розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти обізнані із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики передбачені програмою дисципліни використовуються неправильно; виконання роботи не зараховується і повертається на доопрацювання.</p>	10
Усього	12			60
поточний контроль				
Підсумковий контроль				
екзамен	Тестування в СЕЗН ЗНУ	Підготовка до екзамену здійснюється за навчальним матеріалом усього курсу (питання див. Розділ 3 робочої програми навчальної дисципліни)	Виконання тестових завдань відбувається на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ. Із банку тестових завдань СЕЗН ЗНУ для кожного здобувача освіти випадковим чином обирається 20 тестових завдань. За кожну вірну відповідь на тестове завдання здобувач вищої освіти отримує 1 бал	20
	Індивідуальне дослідницьке завдання	Індивідуальні дослідницькі завдання повинні містити аналіз сучасного стану обраного питання. Виконуються у вигляді доповіді та презентації. Обсяг доповіді ІДЗ повинен бути розрахований на	19-20 балів – здобувачі вищої освіти самостійно виконали понад 90% завдань, під час виконання роботи виявили усебічні, систематичні та глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, уміння ставити мету і формулювати завдання	20

		<p>7-10 хв. Доповідь повинна складатися зі вступу, в якому висвітлена актуальність, мета дослідження, завдання, об'єкт та предмет (1-2 хв.) повне висвітлення питань, висновки та додається список використаних джерел. Презентація ІДЗ повинна містити графіки, таблиці та рисунки та складатися з 15-20 слайдів.</p> <p>ІДЗ повинно бути виконано протягом семестру, та представлено до захисту до початку залікового тижня.</p> <p>Питання для виконання ІДЗ обираються відповідно до номера прізвища студента у журналі академічної групи.</p> <p>Орієнтовні питання для виконання завдання викладено на сторінці СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle.</p>	<p>досліджень; творчі здібності у розумінні та використанні програмного матеріалу для виконання поставлених мети та завдань; чітко, логічно, послідовно викладати матеріал; робити обґрунтовані висновки. Під час захисту індивідуального завдання надавали вичерпні, аргументовані та цілісні відповіді на всі запитання. Робота оформлена акуратно, відповідно до поставлених вимог.</p> <p>17-18 балів – здобувачі вищої освіти виконали не менше 90% завдань, завдання роботи виконані достатньо грамотно, але є декілька (1-3) несуттєвих помилок. Під час виконання роботи здобувачі освіти виявили знання і розуміння програмного матеріалу з дисципліни в повному обсязі, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; творчий підхід до виконання поставлених мети та завдань; логічно, послідовно викладати матеріал; робити обґрунтовані висновки. Під час захисту індивідуального завдання загалом надавали аргументовані, без суттєвих помилок, відповіді на всі запитання. У цілому робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в її оформленні та презентації.</p> <p>15-16 балів – здобувачі вищої освіти виконали не менше 80% завдань, завдання роботи виконані достатньо грамотно, але є декілька (до 5) несуттєвих помилок. Під час виконання роботи здобувачі освіти виявили знання і розуміння програмного матеріалу з дисципліни з основних розділів, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; логічно, послідовно викладати матеріал; робити висновки. Під час захисту індивідуального завдання відповідали достатньо грамотно, але припускались однієї-двох непринципових помилок. Робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в її оформленні.</p>	
			<p>оформленні.</p> <p>13-14 балів – здобувачі вищої освіти виконали завдання не в повному обсязі, але не менше 70%. Під час виконання роботи виявили знання й розуміння основних положень дисципліни; завдання виконали неповно, непослідовно; наявні неточності та помилки у змісті та оформленні роботи. Здобувачі освіти виявляють знання й розуміння основних положень матеріалу, але надають неповні, непослідовні відповіді. Під час захисту індивідуального завдання демонстрували недостатньо глибокі знання з досліджуваної теми, припускаючись не відповідностей у визначенні понять, неповно або недостатньо аргументовано відповідали на запитання.</p> <p>10-12 балів – здобувачі вищої освіти виконали завдання не в повному обсязі, але не менше ніж на 60%; у роботі присутні принципові помилки в оформленні. Під час виконання роботи</p>	

			<p>виявили знання й розуміння основних положень матеріалу з дисципліни. Під час захисті та підготовці презентації продемонстрували поверхневі знання з досліджуваної теми, відповідали неповно, непослідовно, припускаючись не відповідностей у визначенні понять, не вміє переконливо обґрунтувати свою думку.</p> <p>0-9 балів – здобувачі вищої освіти виконали понад 50% завдань. Під час виконання роботи припускалися принципових помилок при розв'язанні завдань. Робота оформлена зі значними порушеннями вимог. Необхідна досконала переробка роботи. Під час захисту здобувачі освіти виявили поверхові знання і розуміння основного програмового матеріалу в обсязі, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матеріал; не відповідає на основні запитання.</p>	
Усього підсумковий контроль				40

Усі роботи, що виконуються здобувачами вищої освіти під час проходження курсу, перевіряються наявністю плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепарафразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857> Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти здійснюється згідно з Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>